

nami powołanymi do rozpoznawania sporów, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, toczy się według przepisów dotychczasowych.

Art. 272. Do roszczeń powstałych między członkiem a spółdzielnią przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Jednakże do odpowiedzialności członków zarządu i rady wobec spółdzielni w sprawach nie zakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 273. W okresie trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do podjęcia uchwały, o której mowa w art. 108 § 1, wystarcza zwykła większość głosów.

Art. 274. § 1. Nieruchomości rolne stanowiące własność Państwa, użytkowane w dniu wejścia w życie ustawy przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne, rolnicze spółdzielnie specjalistyczne oraz spółdzielnie osób fizycznych, prowadzące gospodarstwa rolne zrzeszone w Centralnym Związku Kółek i Organizacji Rolniczych, przechodzą odpłatnie na własność tych spółdzielni, na ich wniosek, złożony nie później niż w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy.

§ 2. Przejście tych nieruchomości na własność spółdzielni następuje na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego, sporządzonej w oparciu o decyzję terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego.

§ 3. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii właściwej komisji sejmowej, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady odpłatności oraz zakres zwolnień od opłat notarialnych.

§ 4. W stosunku do nieruchomości nabytych przez spółdzielnię na zasadach i w trybie określonych w paragrafach poprzedzających Państwu służy prawo pierwsokupu.

Art. 275. Spółdzielnie pracy mogą dokonywać odpisu na fundusz socjalno-bytowy w ciężar kosztów swojej działalności, w stosunku procentowym do wypłacanych wynagrodzeń za pracę, stosowanym w tych spółdzielniach w dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 276. § 1. Przysługujące członkom spółdzielni budownictwa mieszkaniowego w dniu wejścia w życie ustawy spółdzielcze prawa do lokali użytkowych stają się spółdzielczymi prawami do lokali użytkowych w rozumieniu art. 238 § 1. Członkowie, którzy wnieśli wkłady według zasad, jakie obowiązywały w spółdzielniach mieszkaniowych (lokatorskich), obowiązani są wkłady te uzupełnić stosownie do przepisów o przekształceniu lokatorskiego prawa do lokalu na własnościowe.

§ 2. W razie wygaśnięcia spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego, zajętego przez najemcę, spółdzielnia może zażądać od tego najemcy dokonania w pięciu ratach rocznych wpłaty odpowiadającej równowartości prawa do lokalu. Wpłata tej równowartości przez spółdzielnię na rzecz byłego członka lub jego następców prawnych następuje w takich samych ratach. Na wniosek najemcy, który dokonał wpłaty, spółdzielnia obowiązana jest przyjąć go w poczet członków i przydzielić mu lokal użytkowy.

Art. 277. § 1. Przepisów art. 206 nie stosuje się, jeżeli członkowi przysługują prawa do dwóch lokali spółdzielczych, z których jeden zajęty jest przez najemcę na podstawie przepisów prawa lokalowego o szczególnym trybie najmu lokali i budynków.

§ 2. Jeżeli członkowi przysługują prawa do dwóch lub więcej lokali mieszkalnych powstałych w wyniku przebudowy dokonanej w czasie odbudowy budynku zniszczonego wskutek działań wojennych, a ponowne ich połączenie wskutek przeszkód techniczno-budowlanych nie jest możliwe, może on zachować prawo tylko do jednego z nich, natomiast za utracone prawa przysługuje mu zwrot ich równowartości.

Art. 278. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w art. 13 i art. 129 niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 279. § 1. Organizacje spółdzielcze istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy dokonają zmian swoich statutów stosownie do wymagań ustawy i w trybie przez nią przewidzianym. Zgłoszenia do rejestru tych zmian spółdzielnie dokonają najpóźniej do dnia 1 lipca 1983 r., a związki spółdzielcze najpóźniej do dnia 1 lipca 1984 r.

§ 2. Do czasu zarejestrowania nowych statutów postanowienia dotychczasowych statutów pozostają w mocy. Jednakże w razie sprzeczności między nimi a przepisami niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.

§ 3. Naczelna Rada Spółdzielcza wystąpi do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie o stwierdzenie zgodności jej statutu z prawem do dnia 1 lipca 1983 r.

Art. 280. Traci moc ustawa z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61 i z 1974 r. Nr 47, poz. 281).

Art. 281. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

Sekretarz Rady Państwa: *E. Duda*

211

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 września 1982 r.

w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1956 r. Nr 17, poz. 92 i z 1975 r. Nr 10, poz. 56) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zasady umarzania, odraczania terminu zapłaty i rozkładania na raty na-

leżności pieniężnych przysługujących państwowym jednostkom organizacyjnym od osób fizycznych oraz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, nie będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi.

2. Rozporządzenie nie dotyczy należności wymienionych w art. 4 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umorzeniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1956 r. Nr 17, poz. 92 i z 1975 r. Nr 10, poz. 56) oraz opłat za czynności egzekucyjne, o których mowa w art. 172 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1966 r. Nr 24, poz. 151 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91).

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) decyzji — rozumie się przez to wyrażone na piśmie oświadczenie woli jednostki państwowej będącej wierzycielem lub uprawnionego organu w sprawie umorzenia należności lub udzielenia ulgi w jej spłacie,
- 2) przedsiębiorstwie państwowym bez bliższego określenia — rozumie się przez to przedsiębiorstwo państwowe działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 24, poz. 122),
- 3) wojewódzie — rozumie się przez to również prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego,
- 4) naczelnym organie administracji państwowej — rozumie się przez to również kierownika urzędu centralnego,
- 5) należności — rozumie się przez to należność pieniężną, o której mowa w § 1 (należność główna), przypadająca od jednego dłużnika wraz z należnymi odsetkami i kosztami dochodzenia należności (należności uboczne) według stanu w chwili podejmowania decyzji, a jeżeli należność główna została zapłacona i pozostały do zapłaty odsetki i koszty — sumę tych należności ubocznych.

§ 3. 1. Należność może być umorzona w całości lub części, jeżeli:

- 1) w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie innych okoliczności lub dokumentów stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można by dochodzić należności,
- 2) w wyniku egzekucji z majątku dłużnika dłużnik lub osoby pozostające na jego utrzymaniu byłoby pozbawieni niezbędnych środków utrzymania,
- 3) dłużnik zmarł nie pozostawiając żadnego majątku lub pozostawił ruchomości nie podlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 50.000 zł,
- 4) jest oczywiste, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym tej należności nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne,
- 5) nie można ustalić osoby dłużnika.

2. Należność może być również umorzona w całości lub części mimo braku okoliczności wymienionych w ust. 1, jeżeli przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykaze, że za umorzeniem przemawiają szczególne względy gospodarcze lub społeczne.

3. Umorzenie należności z przyczyn, o których mowa w ust. 2, może nastąpić tylko wówczas, gdy odroczenie terminu zapłaty lub rozłożenie należności na raty nie zapewnia spłaty tej należności.

4. Należność główna z tytułu odszkodowania za zagarnięcie mienia społecznego nie może być umorzona przed upływem 10 lat od daty popełnienia tego przestępstwa, chyba że zachodzą okoliczności określone w ust. 1 pkt 3.

5. Należność główna z tytułu odpowiedzialności za niedobór mienia nie może być umorzona z przyczyny wskazanej w ust. 1 pkt 5.

§ 4. 1. Umorzenie należności, za którą odpowiada solidarnie więcej niż jeden dłużnik, może nastąpić, gdy okoliczności uzasadniają umorzenie zachodzą co do wszystkich zobowiązanych.

2. Umorzenie należności głównej pociąga za sobą umorzenie należności ubocznych. Jeżeli umorzenie dotyczy części należności głównej, w odpowiednim stosunku do tej należności podlegają umorzeniu należności uboczne.

3. Jeżeli decyzja o umorzeniu dotyczy tylko części należności, w decyzji należy określić termin zapłaty pozostałej części należności. Jeżeli dłużnik nie dotrzymał terminu zapłaty, decyzja o umorzeniu może być w całości cofnięta.

§ 5. 1. W wypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących z innych przyczyn na uwzględnienie organ uprawniony do umorzenia należności może odroczyć termin zapłaty należności lub rozłożyć należność na raty, biorąc pod uwagę możliwości płatnicze dłużnika oraz uzasadniony interes wierzyciela.

2. Od należności, której termin zapłaty odroczone lub którą rozłożono na raty, nie pobiera się odsetek za zwłokę za okres od wydania decyzji do upływu terminów zapłaty określonych w decyzji.

3. Jeżeli dłużnik nie spłaci w terminie albo w pełnej wysokości rat ustalonych w decyzji, pozostała do spłaty należność staje się natychmiast wymagalna wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, w tym również z odsetkami, o których mowa w ust. 2.

§ 6. 1. Należność może być umorzona na wniosek dłużnika lub z inicjatywy wierzyciela. Odroczenie terminu zapłaty lub rozłożenie należności na raty może nastąpić jedynie na wniosek dłużnika.

2. Jeżeli z wnioskiem o umorzenie należności lub zastosowanie ulg wystąpi dłużnik, a decyzja w tej sprawie nie należy do wierzyciela, podjęcie decyzji następuje po zasięgnięciu opinii wierzyciela.

§ 7. Organ może cofnąć swoją decyzję o umorzeniu lub udzieleniu ulg w spłaceniu należności, jeżeli wyjdzie na jaw, że dowody, na podstawie których należność umorzono lub udzielono ulg w jej spłaceniu, okazały się fałszywe bądź że decyzja została wydana w wyniku przestępstwa albo że dłużnik wprowadził ten organ w błąd co do okoliczności, które stanowiły podstawę decyzji.

Rozdział 2

Przepisy szczególne.

§ 8. 1. Należność przysługującą jednostce budżetowej objętej budżetem centralnym umarza kierownik jednostki, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 200.000 zł.

2. Jeżeli należność przekracza kwotę 200.000 zł, o umorzeniu decyduje właściwy naczelny organ administracji państwowej. Organ ten może upoważnić kierowników bezpośrednio podległych jednostek budżetowych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 9. 1. Należność przysługującą jednostce budżetowej objętej budżetem terenowym stopnia podstawowego umarza:

- 1) kierownik tej jednostki, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 50.000 zł,
- 2) właściwy dla tej jednostki terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 400.000 zł; prezydent miasta liczącego powyżej 100 tysięcy mieszkańców może upoważnić kierowników jednostek budżetowych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 200.000 zł.

2. Należności przysługujące jednostkom budżetowym objętym jednostkowym budżetem województwa oraz należności przysługujące jednostkom budżetowym objętym budżetami terenowymi stopnia podstawowego, przekraczające kwoty wymienione w ust. 1, umarza wojewoda. Wojewoda może upoważnić dyrektorów (kierowników) jednostek budżetowych do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 10. 1. Należność przysługującą przedsiębiorstwu państwowemu umarza dyrektor przedsiębiorstwa.

2. Regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa państwowego może przewidywać uprawnienia kierowników jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa do opiniowania wniosków dłużników o umorzenie lub udzielenie ulg w spłaceniu należności przysługujących temu przedsiębiorstwu.

§ 11. Dyrektor przedsiębiorstwa wielozakładowego może upoważnić kierowników poszczególnych zakładów do umarzania w pełnym lub ograniczonym zakresie należności związanych z działalnością tych jednostek.

§ 12. Należność przysługującą zrzeszeniu przedsiębiorstw państwowych umarza rada zrzeszenia. Rada zrzeszenia może upoważnić dyrektora zrzeszenia do umarzania należności nie przekraczających kwoty określonej w upoważnieniu.

§ 13. 1. O umorzeniu należności przysługujących przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe”, przedsiębiorstwu państwowemu Polskie Linie Lotnicze „LOT” oraz Przedsiębiorstwu Państwowemu „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” decydują właściwe dla tych przedsiębiorstw naczelne organy administracji państwowej.

2. Właściwe naczelne organy administracji państwowej mogą upoważnić kierowników jednostek organizacyj-

nych przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 1, do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 14. 1. O umorzeniu należności przysługującej Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń decyduje Naczelny Dyrektor Państwowego Zakładu Ubezpieczeń.

2. Naczelny Dyrektor Państwowego Zakładu Ubezpieczeń może upoważnić dyrektorów oddziałów wojewódzkich zakładu oraz dyrektorów inspektoratów zakładu do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

3. Umorzenie należności przekraczającej kwotę 2.000.000 zł wymaga uzyskania zgody Ministra Finansów.

§ 15. 1. O umorzeniu należności przysługującej Narodowemu Bankowi Polskiemu decyduje Prezes Narodowego Banku Polskiego.

2. O umorzeniu należności przysługującej Bankowi Gospodarki Żywnościowej decyduje Prezes Banku Gospodarki Żywnościowej.

3. Prezesi Narodowego Banku Polskiego oraz Banku Gospodarki Żywnościowej mogą upoważnić dyrektorów oddziałów wojewódzkich banku oraz dyrektorów oddziałów operacyjnych i specjalistycznych banku do umarzania należności nie przekraczających kwoty 400.000 zł.

§ 16. 1. Należność przysługującą przedsiębiorstwu państwowemu tworzonymu na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o Państwowym Gospodarstwie Leśnym (Dz. U. Nr 63, poz. 494 z późniejszymi zmianami) umarza dyrektor przedsiębiorstwa, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 400.000 zł.

2. O umorzeniu należności przekraczającej kwotę 400.000 zł decyduje Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 17. 1. Należność przysługującą państwowej jednostce organizacyjnej nie wymienionej w § 8—16 umarza kierownik tej jednostki, jeżeli należność ta nie przekracza kwoty 400.000 zł.

2. Decyzję o umorzeniu należności przekraczającej kwotę 400.000 zł podejmuje:

- 1) w stosunku do należności jednostki rozliczającej się z budżetem terenowym — wojewoda,
- 2) w stosunku do należności jednostki rozliczającej się z budżetem centralnym — właściwy dla tej jednostki naczelny organ administracji państwowej.

Rozdział 3

Przepisy końcowe.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1981 r. w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. Nr 13, poz. 61).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski